

Een Zalig Kerstfeest!

Al meer dan tien jaar heeft „de Gildetrom” het sein gegeven: „Mannen, broeders, verzamelen!” en zij roept de Brabantse Gildebroeders op met hun symbolen, emblemen en schone gebruiken te getuigen, dat zij van Christus zijn.

Zo mag ik in dit nummer met een enkele gedachte onze Gildebroeders opnieuw het sein geven samen aan te treden bij de Kerstkribbe, met de blijde Boodschap: „Ik verkondig U een grote vreugde, die voor het gehele volk is bestemd. Heden is U een Verlosser geboren, Christus de Heer.”

Kerstmis mag voor ons zo maar niet een feest zijn met wat lekker eten en drinken, en zo wat romantiek van een Kerstkribbetje. Kerstmis is Gods liefdevol, goddelijk aanbod aan ons: „Ik kon toch echt niet meer doen dan Mezelf helemaal aan U geven.” Dit is het meest wezenlijke in onze viering van het Kerstfeest.

Wil Christus echt leven in ons, in de sfeer van onze gezinnen, in de manier, waarop wij elkaar als broeders ontmoeten, dan zullen wij Christus vooral moeten vinden in de Eucharistie, de allerinnigste ontmoeting van ons met Hem.

Mannen, BROEDERS, moge dit Kerstfeest u weer sterken om in echte christelijke geest, in eerlijke onderlinge liefde en trouw, in dienst van Kerk en Staat, uw schone tradities te handhaven, in grote dienstbaarheid ook voor elkaar.

Van harte een ZALIG KERSTFEEST voor U en de Uwen.

FR. VAN OORT

Deken van Tilburg en Goirle

Verslag van de Kring-Vergadering

Gehouden op 20 november j.l., in zaal Willems, Hoofdstraat 81, te Hoogeloon

Als Voorzitter W. Luijten om circa 2.45 uur de vergadering opent, blijken afgevaardigden van 27 gilden aanwezig te zijn.

In zijn openingswoord steekt de Voorzitter een pluim op de hoed van de Hoogeloonse gilden St. Sebastiaan en St. Joris voor de organisatie van de Kringdag 1965. Hij dankt deze voor het vele werk dat door beide gilden in recordtijd moest worden verricht. Naar zijn mening mag de kringdag geslaagd genoemd worden ondanks het slechte weer en ondanks het feit, dat de opstelling van de schietgelegenheid bepaald niet ideaal genoemd kon worden. De nadelen waren echter voor elke schutter gelijk. De verschietsing van de prijzen voor kruisboog op doel heeft na de kringdag te Goirle plaats gehad, zodat ook deze schutters aan hun trekken zijn gekomen. Alle omstandigheden in aanmerking genomen — aldus de Voorzitter — moeten wij niet ontevreden zijn.

Vervolgens doet de secretaris voorlezing van de notulen der algemene vergadering van 3 Juli 1965.

Naar aanleiding hiervan merkt de Heer A. Scheffers (St. Dionysius, Tilburg) met betrekking tot 't opnemen van een boetebepaling voor een gilde, dat de organisatie van de kringdag afzegt, op, dat Gilde St. Dionysius de organisatie voor 1965 moest afzeggen, omdat het onmogelijk bleek een geschikt schietterrein te verkrijgen. Het opleggen van de boete lijkt hem toch wel vergaand.

De secretaris antwoordt hem, dat het vanzelfsprekend is, dat het kringbestuur bij het opleggen van een boete de redelijkheid betracht. Er kunnen altijd zwaarwichtige redenen zijn of omstandigheden optreden, waardoor een gilde in de onmogelijkheid komt te verkeren om de kringdag te organiseren, alhoewel aanvankelijk de organisatie daarvan werd geaccepteerd. Spreker vergelijkt in dit verband de boetebepaling inzake het niet deelnemen aan een kringdag Ingeval een gilde niet deelneemt in verband met bv. het overlijden van de hoofdman, dan zal het kringbestuur toch ook niet overgaan tot het opleggen van boete, alhoewel een reglementsartikel boete stelt op het niet deelnemen aan een kringdag.

Zonder verdere op- of aanmerkingen worden de notulen goedgekeurd.

Bij de ingekomen stukken bevonden zich het bericht van overlijden van de heer Jan Louwers, ere-vaandrig van Gilde St. Sebastiaan te Oirschot, een bericht van verhindering tot het bijwonen der vergadering van Gilde St. Odolphus te Best, een bericht van adreswijziging van Gilde St. Joris te Oirschot (dat is thans Schansstraat 19), een bericht van de Heer A. Scheffers te Tilburg en dhr. H. v. d. Hamsvoort te Oirschot, dat zij hun benoeming tot technisch adviseur resp. voor vendelzwaaien en kruisboogschieten aanvaarden, alsmede een dank-schrijven van de Heer J. v. d. Mortel te Vught voor de hem toegezonden bidprentjes van overleden gildebroeders voor het gildenarchief. De secretaris doet een beroep op alle gilden bidprentjes en andere stukken van belang voor het centraal gildenarchief te willen blijven inzenden.

De Voorzitter deelt mede, dat binnenkort een vergadering kan worden tegemoet gezien van het kringbestuur met alle technische adviseurs. De Kringdag 1966 zal worden georganiseerd door het Gilde St. Sebastiaan te Hilvarenbeek en wel op 8 mei 1966.

Verder zegt de Voorzitter met zijn welkomstwoord te hebben willen wachten totdat de Heer Jhr. Mr. R. A. van Rijckevorsel, Federatie-Voorzitter, aanwezig zou zijn. Uit een inmiddels plaats gehad hebbend telefoongesprek blijkt, dat tengevolge van een misverstand de Heer van Rijckevorsel in Tilburg is gestrand en niet tijdig meer Hoogeloon kon bereiken. De Voorzitter betreurt, dat de Heer van Rijckevorsel niet aanwezig is. Niettemin roept hij alle afgevaardigden een hartelijk welkom toe en bedankt hen voor hun aanwezigheid ondanks de wel zeer slechte weersgesteldheid.

Ten aanzien van het agendapunt „Bestuursverkiezing” deelt de Voorzitter mede, dat geen kandidaten zijn ingediend, waarna de aftredende bestuursleden de Heren P. Liebrechts, H. van Nunen en H. A. J. van Erve bij acclamatie herkozen worden verklaard. De Voorzitter wenst deze heren geluk met hun herbenoeming en spreekt de hoop uit, dat zij zich zullen blijven inzetten voor de Kring „Het Kwartier van Oirschot”, zoals zij in het verleden hebben gedaan. De Heer van Erve dankt de gildenafgevaardigden — mede namens zijn medebestuursleden Liebrechts en van Nunen — voor het vertrouwen, dat wederom in hen is gesteld. Vervolgens wordt de begroting van inkomsten en uitgaven voor 1966 aan de orde gesteld. De

„De Gildetrom”, periodiek, uitgave van het Bestuur van de Kring „Het Kwartier van Oirschot”, aangesloten bij de Federatie van Noord-Brabantse Schuttersgilden. Verschijnt vier maal per jaar. Redacteur: C. A. B. A. M. Schade te Moergestel; redactieraad H. A. J. van Erve te Moergestel; A. J. M. Jacobs te Tilburg en Th. A. van de Loo te Oirschot. Typografische verzorging en advertenties: Drukkerij „De Hoop” M. C. van de Ven & Zonen, Hoogvenestraat 163 te Tilburg, giro 1079769.

Administratie: M. A. P. Adriaansen, Bergstraat 113 te Goirle, giro 1139459.

Abonnementen voor niet-gildebroeders: f 3,— per jaar. Girorek. 1121198 t.n.v. Redactie „De Gildetrom” te Moergestel. Bankrelatie: Boerenleenbank te Moergestel.

Restauratie van Gildeschatten

Levering van Koningsschilden, medailles etc

**Erkend Goud- en
Zilverreparatie-inrichting**

JOS. HEEREN

Ringbaan Oost 62 — Telefoon 22437 — TILBURG

penningmeester de Heer J. Abrahams geeft een toelichting op de begrotingsposten. Zonder op- of aanmerkingen wordt deze begroting vastgesteld in inkomst en uitgaaf op f 400,—.

Alsdan wordt gepauzeerd om de afgevaardigden gelegenheid te geven tot betaling van de contributie en de abonnementsgelden voor het periodiek De Gildetrom.

Bij de rondvraag vraagt de Heer J. Vermelis (St. Joris, Tilburg) om het antwoord op de brief van 7 hoofdlieden, dat nog steeds niet in zijn bezit is. De secretaris antwoordt, dat dit schriftelijk antwoord reeds in september 1964 aan de correspondentie-adressen van de betrokken gilden is verzonden, voor wat betreft Gilde St. Joris, Tilburg, aan de Heer A. Jacobs.

De Heer W. Kolsters (St. Sebastiaan, Westelbeers) bepleit een betere verdeling van de prijzen bij gildefeesten in die zin, dat voor categorieën meer prijzen beschikbaar moeten worden gesteld, zoals bv. voor de optocht. Het lijkt hem van belang, dat het kringbestuur deze aangelegenheid nog eens nader onder het oog ziet. De Voorzitter zegt dit toe.

De Heer P. v. Eijndhoven vraagt naar de minimum-afmetingen van de gildetrom. Deze worden hem ter hand gesteld.

De Heer C. Smits (St. Sebastiaan, Oirschot) merkt op een olijke manier op, dat het mis-schien stilaan tijd wordt om ook een „Miss Guld” in de optocht te hebben. Onder luid gelach zegt de Voorzitter daaromtrent nog geen inzicht te hebben...

Alsdan volgt een vertoning van kleurendia's van plaats gehad hebbende gilde-evenementen, zoals het koningschieten bij St. Sebastiaan,

Iilvarenbeek, koningschieten bij St. Joris, en de O.L.Vrouwe-Broederschap te Oirschot, alsook van het Landjuweel te Oirschot. De vertoning geschiedt door de Heer J. Abrahams, bestuurslid, en gezien de reacties is deze wel in de smaak gevallen.

Rest nog te vermelden, dat de overleden gildebroeders met het bidden van 5 Onze Vaders en 5 Weesgegroeten zijn herdacht.

H. A. J. van Erve.
De Kringsecretaris.

Documentair Gildenarchief

Dit archief, waarvoor J. van de Mortel te Vught en M. van Hoogstraten, te Dordrecht (archivaris) zich zozeer interesseren, begint zo langzamerhand een behoorlijke omvang te krijgen en bevat reeds vele belangrijke en interessante gegevens over de Schutters Gilden.

Vele Gildebroeders hebben door verzamelen en inzenden van couranten knipsels, foto's, programma's, bidprentjes etc. medegewerkt om het archief rijk aan gegevens te maken. Men is daarvoor dankbaar terwijl wordt gehoopt, dat de Gildebroeders dit goede werk zullen voortzetten.

De financiën, om dit grote object uit te voeren waren echter steeds een moeilijke zaak. Al moet worden getuigd, dat het anjerfonds „Noord-Brabant”, overheid, ondernemingen en particulieren door hun bijdragen het steeds mogelijk maakten het voor de geschiedenis van de Gilden zo belangrijke werk voort te zetten. Thans is er een zeer verblijdende gebeurtenis, waarvan wij maar al te graag aan de Gilde-

de Kroon's Bier

Kenners-keuze Bier!

broeders mededeling willen doen Het Documentair Gildenarchief heeft van het Prins Bernhardfonds een gift ontvangen van f 7500. Onnodig te zeggen hoe welkom deze gift is. Als zich nu de mogelijkheid voordoet een belangrijk boekwerk aan te kopen (meestal antiquarisch) dan behoeft men thans deze kans niet voorbij te laten gaan omdat er geen geld aanwezig is. Door deze gift zal het archief zonder twijfel in belangrijkheid kunnen uitgroeien.

Het onvermoeide streven van onze Heer van de Mortel en zijn archivaris de Heer van Hoogstraten, om een gildearchief op te bouwen, wat misschien anders nooit tot stand zou zijn gekomen, verdient ons aller bewondering en grote dankbaarheid.

— Niet iedere gildebroeder zal direct het belang van een gilde-archief inzien: jammer genoeg hebben vele gilden op dit punt zelf moeilijkheden genoeg — Men denkt al spoedig dat de hoofdman het wel zal weten, en deze denkt op zijn beurt dat een deken op de hoogte is — Hoe vaak worden geen kostbare gildes papieren slordig of ondeskundig bewaard (schreef ik niet onlangs over waardevolle stukken het gilde betreffende in de schuif van de keukentafel?)

— Daarbij is de bundeling van alles wat bij en rondom de gilden plaats vindt, tot in de kleinste details toe, van het grootste belang voor nu, en vooral voor de toekomst, voor ons nageslacht — Vandaar dat wij niet dankbaar genoeg kunnen zijn voor het werk van de Heren van de Mortel en van Hoogstraten.

De erkenning van het Prins Bernhardfonds voor dit werk van jaren, spreekt hier duidelijke taal!

Schade

Het Gilde-Zilver

door Jan Toorians III

Rectificatie

In het najaarsnummer van „De Gildetrom” 1965 zijn tot onze spijt in het artikel „Het Gilde-zilver” (II) van de Heer J. Toorians enige onjuistheden geslopen, welke wij in dit nummer graag verbeteren.

„Het gehaltemerk, dat ingevolge de Wet van 11 maart 1807 op de werken werd afgeslagen was voor zilver van 10 penningen: het cijfer 10 in een vierkant. Dus zo:

10

Verder: De gehalten voor zilver zijn in 1813 vastgesteld op:

1. Gehalte zilver is $934\frac{1}{16}$ duizendsten = 11 penningen en 5 greinen;
2. De gehalten zilver is $833\frac{1}{3}$ duizendsten = 10 penningen.

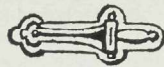
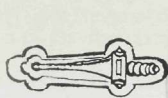
Deze gehalten zijn bij de wet van 18 september 1852 nader bepaald op 934 duizendsten en 833 duizendsten en sedert 1 september 1933 op 925 duizendsten en 835 duizendsten.

Ten aanzien van de kantoormerkenafslag staat vermeld voor Roosendaal van 1889 tot 1 januari 1927 de letter „O”. Dit moet zijn de letter „Q”.

Aan de jaarletters, afgedrukt op blz. 528 kan nog worden toegevoegd: 1964

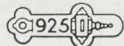
Ter verduidelijking van het slot in bovenaangehaald artikel drukken wij hieronder nogmaals af de merken voor kleine werken met de tijdvakken, waarin deze werden gebezigd.

1813 — 1 jan. 1906.

1 jan. 1906 — 1 sept. 1953

M.i.v. 1 sept. 1953

M.i.v. 1 okt. 1955

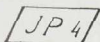
Voor kleine werken is steeds een afzonderlijk merk ingesteld geweest, n.l. een Romeins zwaard in uitgesneden contour, dat alléén werd afgeslagen.

Jammer genoeg is hierdoor dus omtrent de ouderdom van de werken van dit teken voorzien niet veel te zeggen, daar er na 1906 een „slanker” model is gebruikt. M.i.v. 1 september 1953 werden gebruikt modellen, waarin de aanduiding 835 voorkomt en m.i.v. 1 oktober 1955 modellen, waarin de aanduiding 925 voorkomt. Aan de hand hiervan kan slechts worden vastgesteld of het werk vóór 1906, tussen 1906 en 1953 of daarna is gekeurd. Misschien, dat het meester-teken dan wat nadere precisering mogelijk maakt.

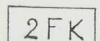
Het vierde teken — het **MEESTERTEKEN** — is voor elke zilversmid verschillend. Het zijn meestal initialen met onderscheidingsteken: ster, vogel, cijfer, etc. Ook monogrammen komen voor. Alvorens ter keuring van het zilver over te gaan moet het produkt van dit meesterteken zijn voorzien, want „de meester” was de verantwoordelijke maker. Het teken moet door de dienst Waarborg zijn goedgekeurd. Het moet bij de genoemde 3 tekens op een zilveren voorwerp voorkomen. Vroeger was er een vast contour, waarin dit laatste teken voorkwam. Nu zijn ze echter vrij van vorm. Voor het Bossche distrikt gold eerstijds een cirkel met de uiteinden van z.g. Bourgondische- of Andrieskruis aan de omtrek. (Zie fa. Lax te 's-Hertogenbosch). In het begin van de 19de eeuw hebben deze meestertekens veelal een ruitvorm, d.i. een overblijfsel uit de Franse tijd. Later wordt de vorm meer een vierkant. (1814). Streng is de hand hieraan niet gehouden, omdat er geen regel was voor de Zuidelijke Nederlanden. Enige meestertekens van fabrikanten uit onze eigen omgeving welke thans gebruikt worden laten we hierbij afdrukken om een kleine indruk te krijgen hoe er een en ander uitziet. Op onze gildeschilden zien we afgeslagen.

Fa. Verbruggen, Den Bosch.
Sinds 1943.

Fa. Pennings, Den Bosch.
Sinds 1957.

Fa. Klaassen, Den Bosch.
Sinds 1962.

Fa. J. v. d. Biggelaar, Tilburg.
1958.

Fa. Heeren, Tilburg. Sinds
1946.

Fa. W. A. Thielen, Oirschot.
1939.

Fa. P. J. Lax, Den Bosch.
1929.

Fa. Van Hout Ververgaard,
Eindhoven. Sinds 1957.

N.V. Teurlings, Den Bosch.
1957.

Oorspronkelijk werd voor het onderzoek en de stempeling van gouden en zilveren werken een keurloon geheven.

Van 1814 tot 1 september 1953 was er een belasting op gouden en zilveren werken, welke na aanbidding ter keuring moest worden betaald.

Sinds laatst genoemde datum is deze belasting afgeschaft en wordt thans een veel geringer bedrag geheven ter dekking van de onkosten van het onderzoek en de stempeling. Dit keurloon bedraagt voor goud f 0,15 per gram en voor zilver f 0,07 per 10 gram aangeboden edelmetaal; het is dus een retributie, een vergoeding, voor ~~de ambtenaar van~~ de Waarborg, die met de keuring is belast. Er moet echter ook onderscheid worden gemaakt tussen tekens en voorschriften voor voltooide en niet voltooide werken.

Het Waarborgteken is de garantie, niet alleen voor het stuk maar ook voor de maker ervan en tevens ook voor de bezitter. Voor de schenker is het eveneens een voldoening een „echt” stuk te kunnen geven. Het betreffende Gilde zal in ons geval trots gaan op zo'n gewaarborgd bezit.

Dat ongestempeld zilver, of metaal voor zilver verkocht, aan de echtheid laat twifelen is heel logisch. Het is derhalve strafbaar ongestempeld zilver te hebben of te verhandelen. Tevens mogen we nog vermelden: alhoewel de keuring bij de Waarborg zelf vlot verloopt, het toch dienstig is de bestellingen van schilden e.d. tijdig te doen bij de edelsmeden, opdat het materiaal rustig kan worden beoordeeld en goede stempels kunnen worden afgeslagen. Mochten er moeilijkheden voordoen omtrent de echtheid van zilver of wil een gilde meer weten over haar zilveren stukken dan geeft de „Nederlandse Waarborg van Platina, Gouden en Zilveren werken” graag alle gewenste inlichtingen. Vrijwel met zekerheid kan zij de juiste gegevens verschaffen, mits de tekens duidelijk zijn te zien.

Voor medewerking aan deze publikatie — op wettelijk gebied — dank ik zeer hartelijk de Hr. Vetkamp, Hoofdessaieur van de Waarborg, distrikt Den Bosch, die de gilden een warm hart toedraagt.

Als men „gewaarborgd” is dan is het zeer pret-

tig een verantwoord stuk te schenken. Zeer veel hangt af van de zilversmid, die het werk vervaardigt, het materiaal levert en dit zijn klant aanprijst. De klant kan het heel vertrouwelijk met hem bespreken, want de Wet staat achter hem. En wat... is er meer van belang, dan dat iets goeds — iets gegarandeerd — wordt geleverd of geschonken aan de vergrijsde aloude gilden, welke als van ouds hun historisch zilver zo heel hoog waarde-

ren?

Jan Tooriaans, Fzn.

Herdenkingsmonument

2-II REGIMENT INFANTERIE

Naar aanleiding van de onthulling van het gedenkteken voor de gesneuvelden van 2 — II R.I. op 22 mei 1965 te Venlo schrijft ons de Heer W. J. Liebrechts, drager van de Militaire Willemsorde, Hoofdman van het Gilde St. Wilibrordus te Casteren, het volgende:

Wat was het jammer, dat bij de onthulling van dit gedenkteken de gildebroeders van „Kring „Het Kwartier van Oirschot” niet tegenwoordig konden zijn door de zeer hoge kosten, die het vervoer vergden.

Dubbel jammer, omdat zo velen uit onze Kring bij dit legeronderdeel hun militaire plicht vervulden tijdens de oorlog 1940 — 45.

Wat zou het schoon geweest zijn en zinvol, wanneer de onthulling had kunnen plaats hebben te midden van een grote schare gildebroe-

ders, verzameld onder hun traditionele vaandels. Het heeft echter niet zo mogen zijn. Het domme geld was ook hier weer een sta-in-de-weg. Niettemin ben ik er van overtuigd, dat velen bij het aanschouwen van bovenstaande foto nog eens terugdenken aan hun wapenmakers tijdens de oorlog en een gebed zullen storten voor de gesneuvelden onder hen.

Naar de woorden van oud-Aalmoezenier Kete-laers gesproken bij de onthulling van het gedenkteken, moeten wij hen gedenken en blijven gedenken, want zij zijn de bakens voor de toekomst. Zij gaven hun leven, opdat wij de vrede en de vrijheid zouden bezitten.

Hun devies was evenals van elke waardige gildebroeder: Trouw aan God, Koningin en Vaderland!

UIT DE PROV. N.BRAB.

's-HERTOGENBOSSCHE COURANT

Zaterdag 28 Maart 1874

Oisterwijk 26 Maart. — Naar men verneemt is het koperen harnas van den zonderlingen standaardrijder A. Denissen, hier over eenigen tijd gestorven, aangekocht door den heer Abr. van den Muysenbergh, koopman in metalen en antiquiteiten te Roosendaal. Het was reeds verkocht voor f 9,— aan een koperslager; doch daar de meeste lieden, welke bij de verkoop tegenwoordig waren, de reis hadden gemaakt, alléén om het harnas, werd de koop, met goedvinden van den koperslager, vernietigd. De heer Beltz van 's-Hertogenbosch, bood nu dadelijk f 100,—, verscheidene andere liefhebbers deden op hunne beurt een bod, tot dat eindelijk genoemde heer van den Muysenbergh het meester werd voor de belangrijke som van f 121,—.

Jubileumfeest in Hulsel

HULSEL, 18 okt. — De gilden van Casteren, Hoogeloon en Netersel waren naar Hulsel gekomen om met het Sacramentsgilde aldaar feest te vieren. De reden waren een zestal jubilarissen en het presenteren van de nieuwe gildelkostuums. Een lange stoet voorafgegaan door Fanfare ONA uit Lage Mierde en de Hulselse drumband trok door het dorp.

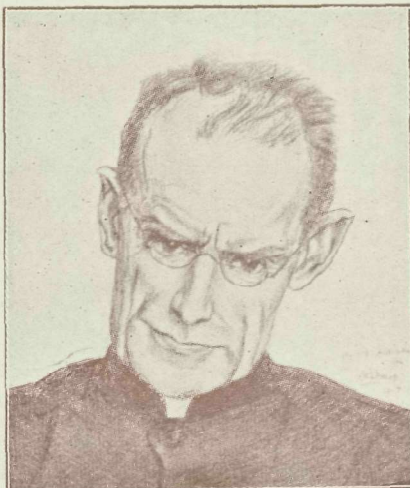
In de grote danstent, geplaatst ter gelegenheid van Hulselse kermis, heette de hoofdman, de heer Th. Michelbrink, burgemeester Meijs, pastoor v. Kemenade en de gildenbroeders hartelijk welkom. Burgemeester Meijs zei in zijn toespraak verbaasd te staan over hetgeen een dorp van amper 500 inwoners door een hechte gemeenschapszin kan opbrengen. De prachtige nieuwe kostuums van de gildeleden en ook die van de drumband waren daar opnieuw een bewijs van. Hij wenste deze zeer oude traditie een bloeiend voortbestaan. Hoofdman Michelbrink huldigde daarna de zes leden die 40 of meer jaren trouwe leden van het gilde zijn geweest.

Zij zijn het vooral die de oude en daarom juiste sfeer in het gilde weten te bewaren. De jubilarissen waren Fr. Roest, C. Roest, G. Roest, G. Hermans, J. Maas en P. Ansems. Zij ontvingen tal van felicitaties, ook van diverse

Kerstb

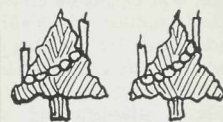
Gilde
fraaie c
Bestelle
Keizer
Vaandri
Gilde

MGR. DR. ALPHONS ARIËNS

1860—1928

10 thuis

zelen een aantal zeer
uis bezorgd.

, Oirschot
Oirschot

e Oirschot

deputaties uit de om
prachtig voldoet, is
Hoek uit Goirle. Het
karmijnrode jas met
baret met embleem. F
op zijn en zal op de
de dag kunnen kome

Sancta Ba

Succesvol Schuttersgilde

Tijdens de bij café „t Draaiboompje” te Moer-
gestel gehouden onderlinge verschiëting van de
Kleine Verbroedering in het gilde-kwartier Oir-
schot werd jl. zondag geschoten om het wis-
selschild van genoemde verbroedering en om 't
„Van Spaendonk”-wisselschild.

Bij de strijd om het verbroederingsschild moest
op het einde nog gekampt worden tussen de
drie gelijk geëindigde gilden t.w. St. Barbara
(2e viertal). O.L. Vr. Broederschap (2e vier-
tal) en het 1e viertal van St. Sebastiaan, allen
uit Oirschot. Deze kamp werd tenslotte door
het 2e viertal van „Sancta Barbara” gewonnen,
welke gilde het schild nu definitief in bezit
heeft gekregen.

Het „Van Spaendonk”-wisselschild werd na een
enerverende strijd gewonnen door het éérste
viertal van het Oirschotse gilde St. Barbara.
De namen van de schutters van Sancta Barbara
die deze zondag met het winnen van twee
schilden, zo bijzonder goed voor de dag kwa-
men, luiden:

1e viertal:

Piet Bogmans, Mies v. d. Heuvel, G. v. d. Wal
en H. Bullens;

2e viertal:

H. Vogels, Th. van de Loo, M. van den Bo-
gaard en A. v. d. Schoot.

De kampioensprijs ging op deze gilde-dag naar
Th. Raaijmakers van St. Joris uit Oirschot.

figuren ize Gildewereld Iles

werd 26 oktober 1888 te
als zoon van C. A. Jolles,

hoofdingenieur-directeur bij de Rijkswaterstaat.
Met zijn ouders kwam hij in 1911 in Arnhem
wonen, waar hij in 1915 als volontair en in 1919
als assistent werd verbonden aan de Openbare
— nu Gelderse — bibliotheek. Zijn aanstelling
als adjunct-bibliothecaris volgde 15 oktober
1932. Inmiddels was hij in 1926 te Arnhem ge-
huwd. De oudste van zijn drie zonen is thans
hoogleraar aan de gemeentelijke Universiteit van
Amsterdam.

In de Gelderse hoofdstad maakte Jolles zich bij-
zonder verdienstelijk door het organiseren van
boeiende tentoonstellingen, o.m. over boekdruk-
kunst, de courant en haar geschiedenis, de Bel-
gische opstand, en vele andere.

Voor de Arnhemse Courant verzorgde hij ja-
ren lang een rubriek over nieuwe boeken in
de stadsleeszaal en -bibliotheek waarin hij zich
in een heel eigen stijl tot de lezers richtte. Ook
schreef hij (in 1938) een studie over „De Open-
bare Bibliotheek te Arnhem”.

Zijn sociale belangstelling leidde in 1921 tot
het schrijven van een boekje over het toen ac-
tuele dienstbodenvraagstuk over de archaisch
aandoende titel „Luiden van de selve beweging.
Over huiselijk leven en arbeid, in 't bijzonder
die der dienstboden”.

Groot was Jolles' liefde voor de natuur. Van de
wandervereniging „De Trekvogels” was hij
(1926) de oprichter en de dragende kracht. In
samenwerking met zijn echtgenote schreef hij
een reeks trekkersgidsen „Wandelingen door
Nederland”, waarin hij achtereenvolgens behan-
delde: Noord-Limburg (1926), Drenthe (1927),

tig een verantwoord stuk te schenken. Zeer veel hangt af van de zilversmid, die het werk vervaardigt, het materiaal levert en dit zijn klant aanprijst. De klant kan het heel vertrouwelijik met hem bes staat achter hem. En belang, dan dat iets g deerds — wordt geleve de vergrijpde aloude gild hun historisch zilver z ren?

Herdenkingsm 2-II REGIMENT

Naar aanleiding van de onthulling van het gedenkteken voor de gesneuvelden van 2 — II R.I. op 22 mei 1965 te Venlo schrijft ons de Heer W. J. Liebrechts, drager van de Militaire Willemsorde, Hoofdman van het Gilde St. Wilibrordus te Casteren, het volgende:

Wat was het jammer, dat bij de onthulling van dit gedenkteken de gildebroeders van „Kring „Het Kwartier van Oirschot“ niet tegenwoordig konden zijn door de zeer hoge kosten, die het vervoer vergden.

Dubbel jammer, omdat zo velen uit onze Kring bij dit legeronderdeel hun militaire plicht vervulden tijdens de oorlog 1940 — 45.

Wat zou het schoon geweest zijn en zinvol, wanneer de onthulling had kunnen plaats hebben te midden van een grote schare gildebroe-

ders, verzameld onder hun traditionele vaandels. Het heeft echter niet zo mogen zijn. Het domme geld was ook hier weer een sta-in-de-weg. Niettemin ben ik er van overtuigd, dat

uw en van bovenstaande teken aan hun wapenmakers een gebed zullen storten onder hen.

oud-Aalmoezenier Kete-onthulling van het gedenken en blij zijn de bakens voor de hun leven, opdat wij de ouden bezitten.

nals van elke waardige aan God, Koningin en

RAB. CHE COURANT 1874

— Naar men verneemt van den zonderlingen nissen, hier over eenigen icht door den heer Abr. koopman in metalen en daal. Het was reeds ver een koperslager; doch, welke bij de verkoo-ren, de reis hadden geharnas, werd de koop, den koperslager, vernie's-Hertogenbosch, hoo verscheidene andere lief-me beurt een bod, tot heer van den Muysen-rd voor de belangrijke

GEBED VOOR DE ZALIGVERKLARING VAN MGR. DR. ALPHONS ARIËNS.

O God, die ons de liefde als hoogste gebod hebt gegeven, wij loven en danken U om uw dienaar Alphons Ariëns, aan wien Gij de genade hebt geschonken dit gebod heldhaftig te vervullen.

Wij smeken U ootmoedig, dat het Uw goddelijke Voorzienigheid moge behagen, hem door uiterlijke tekenen onder ons zo te verheerlijken, dat hij eenmaal door Uw heilige Kerk de eer der altaren waardig gekeurd mag worden - tot groter glorie van Uw heilige naam en tot tijdelijk en eeuwig heil van ons, uw onwaardige di-naren. Door Christus onzen Heer. Amen.

IMPRIMATUR

Ultralecti, die 24 Julii 1937 F. A. E. H. van de Loo
Libr. Censor

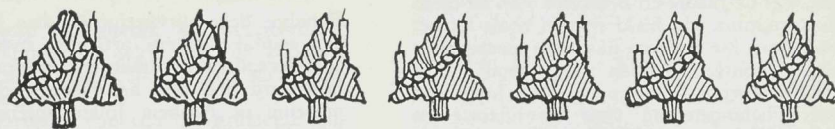
Jubileumfeest in Hulsel

HULSEL, 18 okt. — De gilden van Casteren, Hoogeloon en Netersel waren naar Hulsel gekomen om met het Sacramentsgilde aldaar feest te vieren. De reden waren een zestal jubilarissen en het presenteren van de nieuwe gildelkostuums. Een lange stoet voorafgegaan door Fanfare ONA uit Lage Mierde en de Hulselse drumband trok door het dorp.

In de grote danstent, geplaatst ter gelegenheid van Hulselse kermis, heette de hoofdman, de heer Th. Michelbrink, burgemeester Meijs, pastoor v. Kemenade en de gildenbroeders hartelijk welkom. Burgemeester Meijs zei in zijn toespraak verbaasd te staan over hetgeen een dorp van amper 500 inwoners door een hechte gemeenschapszin kan opbrengen. De prachtige nieuwe kostuums van de gildeleden en ook die van de drumband waren daar opnieuw een bewijs van. Hij wenste deze zeer oude traditie een bloeiend voortbestaan. Hoofdman Michelbrink huldigde daarna de zes leden die 40 of meer jaren trouwe leden van het gilde zijn geweest.

Zij zijn het vooral die de oude en daarom juiste sfeer in het gilde weten te bewaren. De jubilarissen waren Fr. Roest, C. Roest, G. Roest, G. Hermans, J. Maas en P. Ansems. Zij ontvingen tal van felicitaties, ook van diverse

Kerstbomen voor f 2.00 thuis

Gilde St. Sebastiaan verkoopt van een harer percelen een aantal zeer fraaie dennen, Deze worden FRANCO bij U aan huis bezorgd.

Bestellen bij :

Keizer C. Smits, Spoordonkseweg 11, Telefoon 277, Oirschot

Vaandrig J. Louwers, Kerkstraat 6, Telefoon 509, Oirschot

Gilde „Sint Sebastiaan”, te Oirschot

deputaties uit de omgeving. Het kostuum dat prachtig voldoet, is ontworpen door L. van Hoek uit Goirle. Het bestaat uit zwarte broek, karmijnrode jas met gele sjerp en een zwarte baret met embleem. Hulsels gilde kan er trots op zijn en zal op de gildefeesten goed voor de dag kunnen komen.

Sancta Barbara

Succesvol Schuttersgilde

Tijdens de bij café „t Draaiboompje” te Moergestel gehouden onderlinge verschietsing van de Kleine Verbroedering in het gilde-kwartier Oirschot werd jl. zondag geschoten om het wisselschild van genoemde verbroedering en om 't „Van Spaendonk”-wisselschild.

Bij de strijd om het verbroederingsschild moest op het einde nog gekampt worden tussen de drie gelijk geëindigde gilden t.w. St. Barbara (2e viertal), O.L. Vr. Broederschap (2e viertal) en het 1e viertal van St. Sebastiaan, allen uit Oirschot. Deze kamp werd tenslotte door het 2e viertal van „Sancta Barbara” gewonnen, welke gilde het schild nu definitief in bezit heeft gekregen.

Het „Van Spaendonk”-wisselschild werd na een enerverende strijd gewonnen door het eerste viertal van het Oirschotse gilde St. Barbara. De namen van de schutters van Sancta Barbara die deze zondag met het winnen van twee schilden, zo bijzonder goed voor de dag kwamen, luiden:

1e viertal:

Piet Bogmans, Mies v. d. Heuvel, G. v. d. Wal en H. Bullens;

2e viertal:

H. Vogels, Th. van de Loo, M. van den Bogaart en A. v. d. Schoot.

De kampioensprijs ging op deze gilde-dag naar Th. Raaijmakers van St. Joris uit Oirschot.

Grote figuren in onze Gildewereld

J. A. Jolles

Jolle Albertus Jolles werd 26 oktober 1888 te Vliissingen geboren als zoon van C. A. Jolles, hoofdingenieur-directeur bij de Rijkswaterstaat. Met zijn ouders kwam hij in 1911 in Arnhem wonen, waar hij in 1915 als volontair en in 1919 als assistent werd verbonden aan de Openbare — nu Gelderse — bibliotheek. Zijn aanstelling als adjunct-bibliothecaris volgde 15 oktober 1932. Inmiddels was hij in 1926 te Arnhem gehuwd. De oudste van zijn drie zonen is thans hoogleraar aan de gemeentelijke Universiteit van Amsterdam.

In de Gelderse hoofdstad maakte Jolles zich bijzonder verdienstelijk door het organiseren van boeiende tentoonstellingen, o.m. over boekdrukkunst, de courant en haar geschiedenis, de Belgische opstand, en vele andere.

Voor de Arnhemse Courant verzorgde hij jaren lang een rubriek over nieuwe boeken in de stadsleeszaal en -bibliotheek waarin hij zich in een heel eigen stijl tot de lezers richtte. Ook schreef hij (in 1938) een studie over „De Openbare Bibliotheek te Arnhem”.

Zijn sociale belangstelling leidde in 1921 tot het schrijven van een boekje over het toen actuele dienstbodenvraagstuk onder de archaisch aandoende titel „Luiden van de selve beweging. Over huiselijk leven en arbeid, in 't bijzonder die der dienstboden”.

Groot was Jolles' liefde voor de natuur. Van de wandelvereniging „De Trekvogels” was hij (1926) de oprichter en de dragende kracht. In samenwerking met zijn echtgenote schreef hij een reeks trekkersgidsen „Wandelingen door Nederland”, waarin hij achtereenvolgens behandelde: Noord-Limburg (1926), Drenthe (1927),

Overijssel (1928), Zuid-Gelderland (1929) en Noord-Zeeland (1930).

Het wandelen bedreef hij niet direct als sport. Voor hem was het dé manier om met natuur én mensen in aanraking te komen en vooral om te leren, wat de plaats en betekenis van de mens was in de natuur. Hij hield er van zoals hij het zelf uitdrukte) „te speuren naar wat mensenhanden aan de natuur hadden toegevoegd”.

Aan de liefde voor de natuur paarde Jolles een bijzondere belangstelling voor de historie en de folklore. Zijn wandelingen, vooral in Noord-Limburg (Arcen), brachten hem in aanraking met de schuttersgilden. Deze boeiden hem zo zeer, dat hij besloot alles bijeen te brengen wat er op dit terrein te vinden was. Door zijn grote toewijding en kennis van zaken werd hij welhaast dé kenner bij uitstek van deze oude corporaties! Het resultaat van zijn studies legde hij neer in een aantal monografieën:

- De schuttersgilden en schutterijen in Limderland 1931. (In: Bijdragen en Mededelingen der Vereniging Gelre).
- De schuttersgilden en schutterijen van Noord-Brabant. 's-Hertogenbosch 1933-1934. (2 delen; uitgave van het Provinciaal Genootschap van Kunsten en Wetenschappen in Noord-Brabant).
- De schuttersgilden en schutterijen van Zeeland. Middelburg 1934. (Uitgave van het

Zeeuwsch Genootschap der Wetenschappen te Middelburg).

- De schuttersgilden en schutterijen en Limburg. 1936-1937. (In: Publications de la Société historique et archeologique dans le Limbourg).

Behalve deze uitvoerige studies heeft hij nog een aantal kleinere artikelen over plaatselijke schuttersgilden gepubliceerd, vooral in „Gelre”. Uiteraard had ook het Nederlands Openluchtmuseum in Arnhem Jolles' intense belangstelling. Door zijn toedoen kreeg het leven der gilden daar een eigen plaats en zijn er periodieke gildefeesten op de grote weide gehouden, waar bij een zilveren wisselvogel werd verschoten.

Het is te betreuren, dat Jolles geen gevolg meer heeft kunnen geven aan een tot hem gericht verzoek om in de Patriareeks een populair-wetenschappelijke samenvatting te geven van zijn onderzoeken met betrekking tot de Nederlandse schuttersgilden. In de laatste oorlogsjaren werd de toestand van zijn gezondheid (altijd al broos geweest) voortdurend slechter. Te Dwingelo in Drenthe is hij 6 februari 1946 overleden.

De Nederlandse volkskunde verloor in Jolles een toegewijde kracht, die op het speciale studieterrrein van de schuttersgilden en schutterijen nog niet door een ander is vervangen!

A. J. M. Jacobs, Tilburg.

Gilde Sint Sebastiaan te Diessen

In het vorig nummer werd deze mooie foto niet duidelijk genoeg afgedrukt. Onze excuses en nogmaals hartelijke gelukwensen.

RED.

Vragenbus

Veelal wordt de vraag gesteld wat een gecostumeerd gilde is bij de beoordeling in de optocht.

Een gilde wat gedeeltelijk gecostumeerd is (tamboers, vendeliers) geldt **niet** als zodanig, — ook niet als allen gelijk gekleed gaan (St. Mauritius, Goirle) —.

Een goed voorbeeld van een gecostumeerd gilde is de O.L.Vr. Broederschap te Oirschot.

De Heer M. A. P. Adriaansen te Goirle wil weten, of onder het spelen van het Wilhelmus, bij het défilé langs de jury of het passeren van een Godshuis, de hoge hoed wordt afgenomen, ja of neen, ook al behoort deze hoed tot een zekere uniformering, zoals zijn gilde St. Mauritius.

Hij heeft ook vernomen, dat in dergelijke gevallen alleen de hoofdmans de hoed afneemt.

In het algemeen wordt bij het defileren alleen de hoed afgenomen door de overheden, terwijl de vendels neigen.

Het Wilhelmus wordt staande aanhoord en dan gaan alle hoeden af, behalve wanneer er een veer of andere decoratie opzit: dan is het uniform en wordt gesalueerd.

Red.

In Memoriam — Jan Horrevorts

In Memoriam — Jan Louwers

Op 27 september 1965 overleed te Oirschot de heer Joannes Louwers.

Van 1 januari 1930 tot 1 september 1952 was de heer Louwers gemeenteopzichter en van 1922 tot 1956 ook commandant van Oirschots vrijwillige brandweer. Bij zijn afscheid als brandweercommandant werd hij onderscheiden met de zilveren medaille verbonden aan de Orde van Oranje-Nassau.

Vanaf 1926 is hij tevens belast geweest met het bouw- en woningtoezicht in Oirschot.

Ook in gilde-kringen was hij een gezeene figuur en 46 jaar lang lid van Oirschots schuttersgilde St. Sebastiaan, waarvan hij ook ere-vaandrig was.

De heer Louwers vierde 17 sept. jl. onder grote belangstelling nog zijn gouden huwelijksfeest. Hij is 78 jaar oud geworden.

In de leeftijd van 79 jaar overleed op 13 oktober 1965 de Heer Jan Horrevorts, gildebroeder van St. Joris te Moergestel.

Sinds 1918, dus 47 jaren, was hij een trouw lid. In hem verloor St. Joris een actief lid, waarop men bouwen kon als het ging om iets, dat van belang was voor zijn geliefde gilde. Zijn medewerking was altijd „vanzelfsprekend”.

Op 16 oktober 1965 werd hij door zijn medegildebroeders met gilde-eer begraven.

Na een ontbijt in het gildehuis werd gezamenlijk naar het sterfhuis getrokken om de overledene naar de kerk en daarna ten grave te dragen.

Moge hij, die tijdens zoveel jaren zonder loon Gilde St. Joris diende, reeds het eeuwige loon hebben ontvangen.

Moge hij rusten in vrede.

Vaandels — Vlaggen

PIJNAPPEL

Torenstraat 3

's Hertogenbosch

Nieuws uit Kring Peelland

Ofschoon de nazomer en de herfst niet de dagen zijn dat er vele Gildeactiviteiten zijn, valt er toch nog wel het een en ander uit de Kring te melden. Het Gilde uit Mierlo Hout hield zijn schietwedstrijden, waarvoor veel belangstelling was van het publiek, ook de Somerense en Lieropse Gilden maken geducht gebruik van hun prachtige schietterreinen en werd zelfs gekampt om hazen en konijnen waarbij de belangstelling en de schietvaardigheid enorm was.

Op Beek en Donk kermis werd fel gekampt om het Koningschap van het St. Leonardus gilde. Nadat de Pastoor en Burgemeester den Boom „gevrijd” hadden schoot oud Koning v. d. Heijden en de Gildebroeders.

Om in deze tijd te spreken de vogel had het in een hoog „schap” zitten, het Landbouwschap kwam er danig aan te pas, het pastoorsambt, leek hem ook wel wat, maar prefereerde uiteindelijk het Burgemeesterschap. De nieuwe Pastoor van de Leonardusparochie de Zeereerwaarde Heer Bakker, toonde zijn meesterschap en legde de vogel schot klaar voor de Burgemeester en het was dan ook een grote vreugde toen Burgemeester Mr. de Leeuw het genadeschot loste en zich tot Koning schoot. Hierna volgde nog een plesante wedstrijd op de puist, waarvoor zelfs drie puisten nodig waren en ruim 200 schoten.

Ook Bakel had zijn kamp om het Koningschap, op St. Wilbertdag (gevierd op 5 november) trok het Gilde naar de schutsboom om de nieuwe koning te schieten. Het peetekind van het Wilibrordusgilde de driejarige Wilbert Swinkels, gedoopt op de teerdag van de schut, was voor het eerst bij het Gilde. Ofschoon zijn vader veel kans maakte werd het toch nog een ander, de pas in Februari bij het Gilde gekomen Soestenaar Piet den Breemer was de gelukkige.

Kringvoorzitter Alphons Niessen, installeerde mede de nieuwe koning, welke gaarne bij zijn Gildebroeders is. Hij was in Soest bij de Folkloristische groep.

Op 20 November werd de jaarvergadering van de Kring gehouden in het Gildehuis van het St. Anthoniusgilde uit Beek en Donk.

Koningszilver

Bij gelegenheid van de tentoonstelling „de Gilde viert” in het Provinciaal Genootschap in den Bosch, werd wel eens de opmerking gemaakt, hier moet ook nog zilver van ons gilde zitten. Op ons verzoek heeft de Heer Roosen een staatsje opgemaakt van het aanwezige Gildezilver. Het dient hierbij opgemerkt dat dit zilver eigendom is en blijft van het Genootschap, maar dat een Gilde die hier zijn zilver tussen zou vinden, altijd dit kan laten copieëren of fotograferen.

A. M. G. Niessen.

Gildezilver

in het bezit van het
Provinciaal Genootschap
te 's Hertogenbosch

1. Halsschild met inschrift „St. Willibrordus tot Demen 1796”.
2. Buffelhoren met zilveren beslag, gegraveerd: „Rootehoorn van Hintham”.
3. Halsschild, heilige met Kind. Inschrift: „Gedenkstuk van St. Anna gilde te Magharen”.
4. Halsketen „St. Joris met den draak” „+ 5 reeksen van zilveren schilden eraan bevestigd. St. Jorisgilde, Den Dungen.
5. Halsketen met 12 schakels waaraan 5 reeksen van zilveren schilden bevestigd. Gilde St. Jan Baptist, Waalwijk.
6. Schild met voorstelling van een schutsboom met vogel, 1821. St. Sebastiaan gilde, Woensdrecht.
7. Schild met inschrift. Hendrik Smits, Cuyk, 5 juni 1797.
8. Reeks van 6 schilden. 1778, 1781, 1797, 1804, 1841. St. Jorisgilde, Drunen.
9. Reeks van 4 schilden. 1839, 1864, 1864, St. Jan Baptist, Waalwijk.
10. Reeks van 7 schilden. 1738, 1766, 1772, 1614, 1615, 1620, 1641. „De schutters van Cromvoirt.”
11. Reeks van 3 zilveren schilden. 1735, 1869, 1790. „St. Barbara, Oirschot”.

Firma Jac. Andriessen Juweliers

Helmond ☛ Steenweg 18 ☛ Telefoon 04920—6810

OP ONS ATELIER : Reparatie gebruiksvoorwerpen in zilver en pleet
Vervaardiging nieuwe sierraden. Kerkwerk in edel- en
smeedwerk. Gildeschilden en attributen
Graveerinrichting. Naamplaten in plastic en metaal

12. Reeks van 3 zilveren schilden, 1760, 1737, 1755. „St. Jorisgilde, Woensel”.
13. Schild met inschrift: „J. Barten, koning der broederschap van het St. Sebastianusgilde te Heerwiek, 1877”.
14. Schild met voorstelling truffel en waterpas. Woensdrecht 19 juni 1783.
16. Schild, Jan van Eyck 1764. Antoniusgilde te?
17. Zilveren papegaai waarbij 15 zilveren koningsschilden van het schuttersgilde St. Antonius te Someren.
18. Keten met ronde plaquette waarop St. Barbara en kleine plaquette gegraveerd 1596 + papegaai 15de eeuw. Boxtel.
19. Keten, ovaal medaillon St. Barbara ± 1600. Boxtel.
20. Keten, 6 grote schilden en papegaai 1732 tot 1782 op rood moiré. Boxtel.
21. Gilde van St. George 1716, te Ettenhoeve.
22. Keten, 6 schilden 1810 — 1837. Vliegende papegaai en koperen schildje met St. George. 17de eeuw, op rood moiré. Heerle.
23. Keten, gilde van St. Sebastianus. Groot schild 1731, jaartallen 1788 en 1853 + 1634, Huybergen.
24. Schild St. Antonius en een (tonnenmaker) Kuyper 1780. Gilde St. Antonius, Vorstenbosch.
25. Keten, papegaai, 10 schilden en medaille. 1728 — 1752. Maashees.
26. Twee schilden (1 landbouwer 1800 + 1 graanweger 1814) Herpen, Gilde van ?
27. Keten, groot schild 1787, 3 papegaaien en 5 schildjes 18e eeuw, St. Barbara, Reek.
28. Gildezilver van Dieden. (Geen nadere aanduiding).

EEN TERUGBLIK OP 1965

Herplaatst wegens slechte reproductie in ons vorig nummer. Met onze verontschuldigingen!

SCHILDENREGEN IN DEURNE.

Ere Schild St. Jorisgilde voor Mevr. v. Doorne. Op de jaarvergadering van het St. Jorisgilde uit Deurne is op 4 februari een Ere-schild uitge-reikt aan Mevr. van Doorne, beschermvrouwe van het Gilde.

Bij deze druk bezochte vergadering waren tevens aanwezig de Beschermheer Dr. H. van Doorne, de populaire oprichter en tot voor kort directeur van de DAF, en de Ere Koning C. Vermeer.

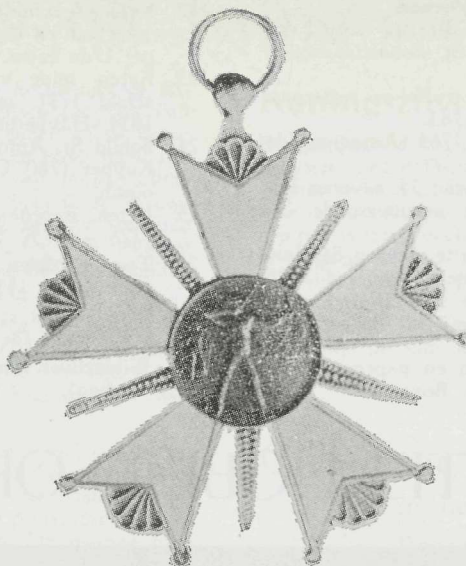
De Hoofdman A. Engelen bood Mevr. v. Doorne een prachtig medaillon aan St. Joris te paard,

wegens de sympathie welke Mevrouw altijd voor 't Gilde betoond heeft. Mevr. v. Doorne toonde zich zeer verheugd vooral omdat hier het paard een symbool is van grote liefde die mevrouw heeft voor deze edele dieren, welke op Doornehof altijd zo'n grote plaats hebben ingenomen.

Dr. v. Doorne, welke de geste van 't Gilde zeer waardeerde wilde hier een schild tegen over stellen, nog maar op papier, voorstellend zijn patroon St. Hubertus, aan een draagketting met schakels, voorstellend zijn 65-jarige levensloop. Ook de Ere Koning voldeed op deze avond aan een schoon gebruik, om als Ere Koning (ofals Koning) een schild te schenken. Dit schild stelde voor St. Christoffel, de drager van de zwakke

Bekers
Medailles
Kransen
Takken
Plaquettes
Statuettes
Vaantjes
Wimpels
Insignes
Enorme voorraad

Gilde-
schilden
Konings-
kruizen

in echt zilver
en verzilverd
Eigen fabrikaat
Mooie gravure
In eigen ateliers

Ferdinand Klaassen

Prijzen voor elke sport — Juwelier

Ons 77e jaar Kerkstraat 35, 's Hertogenbosch, Tel. 04100-34716 Ons 77e jaar

jeugd, zoals hij als Hoofd der Bijzondere school, de jeugd wil dragen naar een zonnige toekomst. De jaarvergadering die hierop volgde bestond uit de diverse verslagen, waaruit bleek dat het Gilde op een succesvol jaar terug kan zien, maar daar naast ook vele plannen heeft voor het komende jaar o.m. door opleiding van nieuwe vendeliers en tamboers en het deelnemen aan verschillende Gildefeesten.

P. Martens.
secretaris.

In oude boeken gelezen

Taxandria 1909 bldz. 223

De Koningsketen van het St. Sebastiaan Gilde van Eindhoven bestaande uit een Relief van St. Sebastiaan Anno 1619 en een keten met 8 zilveren schildjes.

Bevindt zich in het Museum van Oudheden te Antwerpen.

Taxandria 1929 en Blad No 47

„De Gilden door Pastoor Sicking”

Propagandaboekjes kort maar duidelijk met vele wetenswaardigheden.

(Wie kent dit boekje en is het nog verkrijgbaar? Red.)

Taxandria 1930

Schuttersgilden.

Er wordt in medegedeeld dat in Eigen Volk XII jrg. 1929 de Gilden beschreven worden, Het Gilde van Cuyk.

In Eigen Volk 1930 wordt het Gilde van Sambeek besproken.

Taxandria 1931 Boek en Blad meldt:

Hebben enkele Noord Brabantse Gilden wegens de slechte tijdsomstandigheden van het organiseren van Gildefeesten in 1931 afgezien in andere gemeenten zullen met groter luister deze traditionele en eeuwen oude Folkloristische festijnen doorgang vinden.

Het gaat om jubilarissen van zeer respectabele ouderdom.

„Te Gestel Eindhoven werd op 10 Mei het Vijfhonderdjarig bestaan van het Gilde aldaar gevierd.”

Grote feesten werden bij deze gelegenheid op touw gezet, terwijl de festiviteiten een bijzondere bekoring kregen door de onthulling van een groot St. Joris monument, dat voor de St. Lambertuskerk werd gezet.

Een tweede gildefeest in Oostelijk N.Br. werd op 31 mei in de Peel, parochie Liessel, gemeente Deurne georganiseerd.

A. M. G. Niessen.

Uit de Nederlandse Leeuw 1920 bldz. 183-184

Eenige wapens van „Koninckschutters” van het St. Sebastiaan Gilde te Tilburg.

Ter gelegenheid van een groot festival te Tilburg op 29 juni 1920 werden de overgebleven „reliquien van de Handboogschutterij Sint Sebastiaan aldaar opgericht in 1617, tentoongesteld. Hieronder bevonden zich een reeks zilveren schilden, destijds geschonken door de „Koninckschutters” of hoofdlieden en daaronder

kwamen die der onderstaanden voor, alle met daarop gegraveerd wapens, welke m.i. onbekend zijn en daarom door mij worden medegedeeld. **Adriaen Masius** 1664. Doorsneden: I een aangelegde pijl met boog, punt omhoog. II water, althans golvende lijnen (de Maas?)

Hendrik Schaepsmeders voor de tweede keer koninck van den handboog van St. Sebastiaan Tilburg Links geschuind 1. St. Sebastiaan aan een boom gebonden, met 2 pijlen in de beenen. in den linker hoek een arm met aangelegde pijl en boog. 11 3 roskammen (1 — 2 met een aangelegde pijl en boog op de linkerflank. Er boven een liggend schaap en de woorden „Het schaep dat rust“

Francis G. de Rooy, Hoofdman, Anno 1749 Doorsneden: 1 3 gebladerde en gestengelde bloemen naast elkaar uit de snijlijn komen. II 3

sterren (2—1) Helm, wrong, dekkleden. Helmtaken: 3 bloemen aan één steel.

Paulus van Couwenberch als Coninck 1720: 3 kauwen op een bergje naast elkaar (geen schildrand).

Adriaen Jan Kolen 1717. Drie manden met kolen (2—1). Helm, wrong, dekkleden. Helmtaken een mand met kolen.

Jacobus Petrus von Reuth. Koninck van St. Sebastiaan tot Tilborgh Anno 1775. Gepaald (8), beurtelings schuinsrechts en schuinslinks gearceerd.

Idem: voor de tweede maal Koninck van St. Sebastiaan Gielde tot Tilborgh 1783, met hetzelfde wapen.

Steenkamp.

Overgenomen Mei 1965

A. M. G. Niessen.

Nieuws uit Kring Maasland

De schutters van **St. Blasius uit Heusden** hebben op 10 oktober met een minimaal verschil gewonnen van de beroeps- en reserve rijkspolitie: 22 - 21. Zij bekamen het wisselschild. 1 Wmr. van Dalen,, 2 R. de Vaan.

Sebastiaan, Oisterwijk. Hun schutters sloten het seizoen op 26 september op de banen en schutsboom. Tot April 1966!

St. Joris en Sebastiaan, Enschtot. Koningschieten in een hevige „slijtage slag“. J. v. Spaandonk was Nr. 1 en won van P. v. d. Ven, 2. W. Schilders was 3.

St. Hubertus, Berkel was op 9 oktober te gast in Amersfoort bij hun bevriende Prins Hendrik schutterij. Zij schoten daar op de vlakke baan. St. Hubertus won op de geluksbaan (hier was 't een spinnewebachtig blazen). H. v. Helvoirt had 298 pt. Ook A. de Visser had geluk. S. J. Roosen kreeg de medaille van Pr. Hendrik op de 25 meter baan: 44 van de 50 pt. Het corps won met 417 tegen 343. J. Wolfs was 8ste bij personeel en H. v. Helvoirt 10de.

St. Ambrosius, Baardwijk. Op 10 oktober was het daar sluiting van het seizoen. 28 schutters namen deel: 1 B. Kleijberg, 2 Th. v. Daelen, 3 F. Rekers, 4 J. v. Leijden en 5 Henk Pullens. Na de koffietafel reikte hoofdman Henk Pullens de prijzen uit; bracht dank voor de pres-taties. Bertus Kleijberg had nu voor de 5de keer de 1ste prijs bekomen.

Voor de winter houdt dit gilde een binnen-lucht-concours.

Loopopzand: St. Ambrosius, St. Hubertus en St. Crispijn hielden hij jaarfeesten in oktober. **St. Ambrosius** bracht vendelgroet bij de nieuwe pastoor Simons. Haar financiële moeilijkheden werden door de leden en hun dames opgelost. Een goede gedachte!

St. Crispijn boekte maar liefst 9 nieuwe leden. Ga zo door!

St. Hubertus had een prachtige staat van schiet-verdiensten" dit jaar. Het is een der actiefste schutterijen in de streek.

St. Catharina en Barbara, Haaren hield op 17 oktober schietwedstrijden. 1 A. v. Antwerpen, 2 G. van Bortel, 3 H. v. Bortel, 4 J. Schuurmans, 5 W. Schoonus, Hoofdman G. van Bortel reikte de prijzen uit.

St. Crispijn, Besoijen had op 25 oktober haar statiedag. Na de H. Mis vendelgroet aan pastoor Verbiesen en in vol ornaat naar het Gemeentehuis om ook daar de groet te brengen aan de Beschermheer burgemeester J. Teijssen. Een bijzonderheid deze dag werd gevierd met de Bil-jartvereniging De Oude 'Tol uit Arnhem, welks leden hier te gast waren. Samen werd gebiljart en ook geschoten. De onderlinge schietwedstrijd werd gewonnen door D. Bos uit Arnhem. De „stijlprijs werd karnavalesk" uit gereikt aan S. Elsenaar uit Arnhem. De seizoensuitslag was: 1

Drinkt

Bavaria-Bier

3-Es Limonade

BAVARIA-BROUWERIJ — LIESHOUT

en wisselbeker Stan v. Dongen, 2 W. de Louw Jr, 3 H. v. Dongen, 4 Nic. van Dongen en 5 G. Bergmans.

Hier was een mooie — naar onze mening — een nieuwe wijze van verbroedering, welke aanpassing geeft aan de huidige vorm van gildestatie-dagviering. Zo kunnen ook de gildegedachten gerust' uitgedragen worden en is dit een uitbreken voor een toekomstplan.

Schietcommissie Kring Maasland. Op 20 november houdt zij een bijeenkomst te Vught met de afgevaardigden van alle gilden van de kring, om te komen tot 'n concrete overeenkomst voor het schieten met het geweer, de hand- en kruisboog. Dit op initiatief van deze commissie.

Verslag Kringvergadering

De voorzitter, Dhr. van de Mortel, kon de aanwezige gildebroeders van harte welkom heten. Hij herdacht de 15 overleden leden die de kring ontvallen waren. De 92 jarige Hr. Konings van Esch, die 70 jaar lid was; C. de Laat oudhoofdman van St. Catharina te Vught en eerste penningmeester van de kring; J. v. d. Nieuwenhuizen, Jan de Kort, A. de Bresser, Chr. Vermeer, K. v. Iersel van St. Ambrosius te Loonopzand; Chr. v. d. Heijden van St. Barbara Dinther; M. Brok Hoofdman van St. Joris te Berlicum en van het zelfde gilde Bert van Lith, oud koning en Gerrit van der Aa, 53 jaar en hoofdman. A. Wagenmakers van O. L. Vrouwe Schuts Elshout; A. Eijkemans van St. Ant. en Barb. te St. Michielsgestel; A. Dingemans Hoofdman van St. Jan te Kaatsheuvel; en M. Smetsers van St. Hubertus te Berkel.

De Notulen van de secretaris, dhr. Gerrits, werden goedgekeurd. Eveneens het financieel verslag. Nog niet alle gilden hebben hun bijdragen voldaan. In de kascommissie hebben voor 1966 zitting Henk Pullens en A. G. Aerts. Bij de bestuursverkiezing zijn herkozen de heren van Kuijk, penningm. en Gerrits, secretaris.

De kringdag voor 1966 is vastgesteld te Heeswijk door het gilde St. Willibrordus. De data worden nog bekend gemaakt.

Door Dhr. J. Toorians werd het vendelverslag voorgelezen: Te Berlicum vendelden in $V = 2$, $A = 4$, $B = 12$, $C = 22$ vendeliers plus 6 uit Duitsland; 1 groep 6 pers. en 8 groepen 4/5 pers. Van C naar B promoveerden 8 en van B naar A 4 vendeliers. Totaal aantal vendeliers is $V = 13$, $A = 10$, $B = 30$, en $C = 79$, totaal 132 vendeliers. In het verslag werd melding gemaakt van een juiste toepassing van de trom-

begeleiding bij het vendelen i.z. prijzenbeoordeling. Ook werd verslag gedaan van de kaderdag te Oisterwijk in samenwerking met Kring Oirschot op 20 maart 1965, die bijzonder goed geslaagd is. Voorgesteld werd de vendelwedstrijden te wijzigen, althans een plan te maken voor vóórselecties in de klassen; de groepen tot de gildedag te bewaren en de beste individuen ook daar te laten vendelen. Het plan kreeg toestemming en zal worden uitgewerkt. Het verslag werd goedgekeurd.

Dhr. L. v. Hulten bracht voor de Tromcommissie verslag uit dat ook goedgekeurd werd. Te Berlicum tromden in A: 6 en in B: 8. Tamboers in de jeugdklasse 10 tamboers. Er is goed werk geleverd.

Er wordt meer aandacht besteed aan roffelen. De commissie is tot de conclusie gekomen, dat een andere weg i.z. de beoordeling moet worden gevonden. Uit de Kring moeten personen gevonden worden voor een vaste jury. Dit plan is eveneens in gevorderd stadium.

De Heren Van Balkom en Hoogendoorn namen het voor de schietcommissie op. Hun verslag werd eveneens goedgekeurd. Te Berlicum is goed gezorgd om het schieten mogelijk te maken. Dit jaar waren er officiële schietkaarten. De koning van Maasland werd Rekers van Baardwijk, geweer; G. v. Hal Haaren voor Kruisboog en L. Knevel Oisterwijk voor de handboog. 1ste corpsprijs was voor St. Ambrosius te Baardwijk en 1ste kampioensprijs voor Schalks te Esch. 1ste extra aanbieding was voor B. Vromans, St. Joris Udenhout en 1ste personeel voor G. Weijtmans St. Ant. en Seb. Udenhout. Onder de „andere punten” kwam „De Gildetrom” ter sprake. Hiermede is een begin gemaakt en het resultaat na de vergadering was 73 stuks. In Januari start voor Maasland het abonnement en zal per gilde het abonnementsgeld gebeurd worden voor 1966. De voorzitter hoopt dat het aantal lezers zal oplopen, opdat dit blad uit kan breiden in het belang van het gildewezen. Het ab.-bedrag is f 2,50 per jaar. Na deze zakelijke handelingen sprak de voorzitter, dhr. v. d. Mortel, de aanwezige gildebesturen hartelijk toe. Hij handelde over de oude betekenis van het gilde en bracht deze in verband met de huidige situatie. Het zou te ver voeren alles te vermelden, toch willen we iets vermelden. De oorsprong van het gilde, als kerkelijke organisatie, moeten we niet uit het oog verliezen, opdat we de mooie tradities die ons zijn overgeleverd niet kunnen prijsgeven. Er komen zoveel veranderingen, doch het zijn niet alle verbeteringen. Sterk

Vaandels
Vendels
Costuums
Hoeden
Petten
Veren
Sjerpen
Knopen
Stokken

Reeds 35 jaar is dit Uw speciaal-adres voor Gilde-attributen

Fa. M. Waters

Stationsstraat 18 — Geldrop — Telefoon 0 4903-2372

ging hij in op de Standaard, het gildevaandel, de zwaaiwendels, maar vooral op de gildetrom. Komen en meer trommen in een gilde, goed maar dan gildetrommen. Dus geen drumbands of diepe muziektrommen. Meerdere gildetrommen zijn bijzonder geschikt om een compleet tambourcorps te vormen. Hier bij komen dus onder geen enkele voorwaarde de overslagtrom en de tambourmaitre. Weer de laatste dus! De uniformering is moeilijk. Is een gilde zwak en wil het toch tot een kleurig geheel komen, doe het dan op een eenvoudige manier, waartoe de sjerp behoort. De sjerp **was** en **is** het **teken** en **kleur** van het oorspronkelijke gilde. Hiermede is een eenvoudige aanpassing verantwoord, welke hij in Maasland zou willen bevorderen, om te laten zien, dat in Maasland het werkelijk echte gilden zullen blijven. Dit laatste kan als daarbij de gildebroeder zelf meewerkt en eerlijk en oprecht, ja trots en fier uitkomt voor zijn gilde in alle opzichten. Hij moet zich tonen zoals hij werkelijk is! Dit is de diepe betekenis van onze huidige gilden en de grondslag voor al wat zich gaat moderniseren. Het uiterlijk vertoon is mooi, maar er gaat toch zoveel achter schuil, zoals moeilijkheden, financiën en vooral naijver. Doe zoals je kunt en bent, maar dan met overtuiging — zo besloot de heer v. d. Mortel zijn gloedvolle rede.

De voorzitter van de Federatie, Jhr. van Rijckevorsel, had de vergadering meegemaakt en gaf tot slot zijn visie over de kringverrichtingen en had grote waardering voor de uitgebrachte verslagen. Dit getuigde van het goede werken van de commissies. Hij dankte allen voor hun arbeid en stak hen een hart onder de riem, om de gildetraditie te blijven behartigen, zoals het vanouds de gildebroeders in onze goede Brabantse gewesten hebben gedaan.

Is er nieuws van Uw gilde? Laat het mij dan weten. Graag in het kort geformeerd, zodat het voor „De Gildetrom” kan worden verwerkt. Bij voorbaat dank.

Jan Toorians,
Willibrordusstraat 4, Loon op Zand.

Uitslagen van de Kringdag gehouden te Berlicum

Mooiste koningsschild: St. Antonius, Nuland.
Mooiste standaard: St. Antonius-St. Sebastianus, Haaren.

Mooiste Gildevaan: St. Catharina, Den Dungen.
Mooiste papegaai: St. Catharina, Vught.

Oudste gildebroeder in de optocht: W. v. d. Heuvel, St. Antonius, Vorstenbosch.

Mooiste Gildetrom: St. Sebastianus, Oisterwijk.

Beste standaardrijder in de optocht: St. Joris-St. Catharina, Gemonde.

Mooiste combinatie standaardruiter-paard: St. Ambrosius, Baardwijk.

Standaardrijden: 1 v. Oirschot, St. Joris-St. Catharina, Gemonde, 2. C. v. Baal, O.L.Vrouw Schuts, Elshout.

Best gaand gecostumeerd gilde: St. Willibrordus, Heeswijk.

Best gaand ged. gecostumeerd Gilde: St. Huibertus, Berkel.

VIEUX

„DE OUDE KOETSIER”

Marque

déposée

De op fust gerijpte VIEUX

Door liefhebbers

het meest gevraagd:

Een product van

ANDRE KERSTENS N.V.

TILBURG

Vraagt uw leverancier!

Best gaand ongecostumeerd Gilde: St. Joris, Haaren.

Mooiste patroonsheilige: St. Joris, Nieuwkuyk.
Mooiste collectie koningszilver: St. Willibrordus, Esch.

Mooiste juweel: St. Barbara-St. Sebastianus, Vught.

Oudste hoofdman: Hr. v. Hulten, St. Ambrosius, Baardwijk.

Beste prestatie koninklijk huis: St. Jorissen, Catharina, Gemonde.

Jeugdklasse trommen A: 1. C. v. Hulten, St. Crispijn, Besoyen, 2. L. v. d. Laak, St. Antonius-St. Sebastianus Haaren.

Muziektrouwe Klasse B: 1. A. v. Grunsven, St. Antonius, Vorstenbosch, 2. van Oorschot, St. Joris Gemonde.

Muziektrouwe Klasse A: J. de Haan, O. L. Vrouwe Schuts, Elshout, 2. L. v. Hulten, St. Ambrosius, Baardwijk.

Gildetrouwe Klasse B: J. Ras, St. Antonius-St. Sebastianus, Udenhout, 2. L. v. Hirtum, St. Catharina, Rosmalen, L. Hoefs, St. Antonius, Vorstenbosch.

Gildetrouwe Klasse A: 1. J. v. d. Mortel, St. Catharina, Vught, 2. W. Heijmans, St. Antonius, Nuland, 4-5 pers.

Groepsvendelen: 1. St. Hubertus, Berkel Eschot, 2. St. Catharina, Rosmalen, 3. St. Joris-St. Catharina, Gemonde.

Groepsvendelen 6 of meer personen: St. Antonius-St. Sebastiaan, Udenhout.

Trombegeleiding Vendelen: St. Joris Berlicum.

Vendelen vaandelklasse 1. Konings, St. Willi-

brordus, Esch. 2. Beks, St. Barbara-St. Sebastianus, Vught.

Vendelen klasse A: 1. H. v. d. Vreede, St. Barbara-St. Sebastianus, Vught; 2. H. Adams, St. Hubertus, Berkel.

Vendelen klasse B: 1. v. Berkel, St. Barbara-St. Sebastianus, Vught, 2. v. Beurden, St. Hubertus, Berkel; 3. V. Leest, St. Joris-St. Catharina, Gemonde.

Vendelen klasse C: 1. J. v. Hirtum, St. Catharina, Vught, 2. B. de Louw, St. Crispijn, Besoyen, 3. Ditmar Kempim, Dusseldorf, 4. H. van Oirschot, St. Catharina, Gemonde 5. N. v. Drunen, St. Antonius Udenhout.

Handboog korps: St. Sebastiaan, Oisterwijk.

Kruisboog Korps: St. Joris, Haaren.

Kampioen geweer: 1. Schalks, St. Willibrordus, Esch, 2. H. Sigmans, St. Willibrordus Heeswijk.

Korps geweer: 1. St. Antonius, Baardwijk, 2. St. Antonius, Udenhout, 3. St. Willibrordus, Esch, 4. O. L. Vrouwe Schuts, Elshout 5. St. Hubertus, Berkel.

Schieten Keizers: A. C. v. Lith, St. Joris, Berlicum.

Koning geweer: Rekers, St. Ambrosius, Baardwijk.

Koning handboog: L. Knevel, St. Sebastianus, Oisterwijk.

Koning kruisboog: G. v. Hal, St. Joris, Haaren.

Schieten: Personele prijzen: 1. G. Wijtmans, Udenhout, 2. Th. v. Daelen, Baardwijk, 3. B. Vromans jr., Udenhout, 4. P. Leermakers Berkel, 5. W. Konings, Esch.

Nieuws uit Kring Kempenland

Wanneer zondagmorgen a.s. de eerste kerkgangers zich naar de Mis van elf uur begeven in het anders zo rustige Breugel bij Son, dan zal er in de Weverstraat van dat plaatsje reeds een ongebruikelijke drukte heersen. Tegen die tijd zal namelijk het gilde van St. Catharina-Eindhoven-Strijp zich hebben opgesteld voor de woning van hun gildebroeder Renier Strijbos. Samen met „St. Catharina” en zijn gezin zal de heer Strijbos naar de parochiekerk van St. Genoveva in Breugel trekken om er de Mis van elf uur bij te wonen, waarna hij wordt gehuldigd. Renier Strijbos dankt deze vroege hulde aan het feit, dat hij 40 jaar vendelier, 40 jaar bestuurslid en evenzovele jaren gildebroeder is van het St. Catharina gilde.

De heer Strijbos werd zestig jaar geleden in Valkenswaard geboren. Kort na zijn geboorte kwam hij in Eindhoven terecht was hij 52 jaar aan de Sliffertsestraat heeft gewoond. In de tijd dat Strijbos twintig was zocht het St. Catharinagilde-Strijp naar een flinke, sterke boerenzoon, die een vendel kon zwaaien. „Een sterke boerenzoon was ik, en ik werd lid van het gilde” zegt de heer Strijbos lachend. Hij bracht, toen hij gildebroeder werd niet alleen kracht mee maar ook ondernemingsgeest. Geheel zelfstandig leerde hij vendelzwaaien. Het bleef daar niet bij. De heer Strijbos of beter gezegd vendelier Strijbos kwam op steeds meer gildefeesten. Overal gaf hij zijn ogen goed

de kost en het resultaat was dat hij een geheel nieuw en eigen systeem heeft samengesteld voor de vendelier. „In mijn beginjaren heb ik wel eens vijftig minuten gevendeld”, zegt hij trots. Trots mag vendelier Strijbos ook zijn met betrekking tot zijn leermeesterschap.

Er zijn maar weinig gilden, die het „systeem Strijbos” niet hebben overgenomen. Hij heeft heel veel leerlingen bij zich gehad in de afgelopen jaren. Deze hebben het geleerde op hun beurt weer verder uitgewerkt en doorgegeven aan hun opvolgers. De heer Strijbos is niet erg optimistisch over 't voortbestaan van sommige gildebroederschappen. Hij constateert een groot tekort aan jonge gildebroeders „Of ze komen eenvoudig niet of ze blijven niet lang” zegt hij. Deze constatering doet hem — verwoed gildebroeder — wel wat pijn. Zijn veertig jaren „trouwe dienst” leverden hem een schat aan herinneringen op en hij heeft in deze tijd bijzonder veel gildebroeders leren kennen.

Over zijn herinneringen zou de heer Strijbos wel uren kunnen vertellen. Het is voor hem een leven apart. Hij heeft zowel in binnen- als buitenland gevendeld. Vooral zijn optreden in het binnenland leverde hem een grote collectie prijzen op. De thans zestig-jarige vendelier — hij is nog lang niet de oudste bij St. Catharina — hoopt om te beginnen zijn vijftig-jarig jubileum te halen en als het kan nog langer. (Eindhovens dagblad 10-8-65)

Wie sjoon oos Limburg is

door Lt.Kol. Th. H. v. d. Loo VI

Oude exercitie van 1914

Ook in de oude exercitieoefeningen geheel en nauwkeurig uitgevoerd volgens de punten uit het bekende Exercitievoorschrift: Reglement Infanterie 1/19 M nr. 92 van het jaar 1914 staan deze schutters hun mannetje.

Zo'n oude exercitiereglement van 1914 werd mij door een der juryleden, de Majoor bd P. Th. Grootjans uit Nuth, ter inzage gegeven met de woorden: „Bent U er zuinig op, voor geen f 100,— zou ik het willen missen!”

Op de eerste bladzijde van dit voor de ouderen welbekende voorschrift las ik: „Het is de begeerte der Koningin dat van dit Reglement niet wordt afgeweken”. Wij schrijven nu anno 1963 en nog steeds wordt door genoemde schutterijen van dit reglement niet afgeweken. Nauwlettend ziet de jury toe of de uitvoering van de oude commando's: knielen, liggen, rechts-opmarcheren enz. ook op de juiste wijze worden uitgevoerd. Zo mocht ik te Helden op 18 Augustus 1963 tijdens het grote internationale schietconcours pas zitting nemen in de jury voor de oude militaire exercitie, nadat ik eerst de juiste uitvoering van de verplichte exercitieoefeningen had bestudeerd uit het genoemde oude voorschrift van 1914 en mij dit had eigen gemaakt.

Nieuwe exercitie

Ook de nieuwe exercitie van heden ten dage men te zien op het „oud-Limburgs”. Kapitein der Limburgse Jagers, H. H. Thijsen uit Grubbenvorst is hiervan het hoofd der jury, bijgestaan door enkele luitenanten in actieve dienst van het wapen der Infanterie. En dat de schutters van Buchten, de nieuwe exercitie in „de benen en armen” hebben zitten, werd meesterlijk gedemonstreerd aan het talrijke publiek in Helden.

Genoemde schutterij mag als voorbeeld dienen, hoe zij geheel op moderne leest geschoeid met keurige uniformen in het strijdperk treden; een uniform, dat van de ene kant het militaire cachet heeft behouden en dan de andere kant het sportieve en vlotte burgerelement van de sportkleding daarmede heeft verweven.

Oude gildeuniformen opnieuw in gebruik

Naast de hiervoren aangehaalde oude traditionele uniform van de sjerp en de pet met het burgerpak, de oude geklede of ceremoniële tenuen van de militaire, de moderne vlotte en sportieve uniformen, zijn ook de oude gildeuniformen opnieuw in gebruik genomen. Een typisch voorbeeld hiervan is de schutterij „Sint Lambertus” uit Helden, die 15 Augustus 1963 haar 400 jarig bestaan vierde. Deze schut-

terij kwam in 1954 in het landelijke nieuws, toen men er in het kader van de uniformenacties teruggreep op een oude Peellandse traditie.

Publick verkopen van een ezel

Om de gelden voor nieuwe gildeuniformen oude stijl te kunnen aankopen ging men te Helden over tot een oude traditie nl. het publiek verkopen van een ezel, die een buurtschap aankocht en een door het noodlot getroffen gezin wat geldelijke bijstand te kunnen geven.

Dat was nog in de tijd, dat een werkpaard een bijna onbetaalde luxe was en de kleine ontginningsboertjes het met een ezel moesten doen. In 1954 waren in heel Helden, ja zelfs in heel Limburg geen ezels te vinden — wat op zich zelf al een mooi staaltje van vooruitgang is — en Helden verrastte toen met het initiatief om een Corsicaanse ezel, die de naam Lambiek Boon Aparte meekreeg, in te voeren. Het dier kreeg een triomfantelijke intocht in het dorp en daarmede herleefde iets van vroeger tijden, toen het bij de schutten gebruikelijk was om voor een feestmaaltijd een gildekalf of gildeos te slachten, welk dier eerst met bloemen en kransen werd behangen en met de horens verguld door het dorp werd rondgeleid.

Mede dank zij de bijdragen van de bevolking kon de gilde prachtvol gekleed worden in de oude traditionele gildeuniformen en een uitbreiding ondergaan met een groep vendelzwaaiers, kruithoorndragers, een tamboer- en klaroenblazerskorps en een standaardruiter met standaard.

Bijdrage van autoriteiten

Als bewijs van hoge waardering en warme sympathie bood de Commissaris der Koningin in de provincie Limburg Dr. F. Houben, na zijn openingsrede tijdens het internationale schutterskoningsschieten der drie landen België, Duitsland en Nederland op 18 Augustus 1963 in Helden gehouden, aan het jubilerende St. Lambertusgilde zes vendels aan voor de Heldense vendeliers. Beschermheer, Mr. Fr. Haffmans maakte er zeven van en schonk ook een vendel.

Namens het gemeentebestuur van Helden, hooft burgemeester P. Cremers een kostbare mantel met 8 kwartieren van Nederlandse en Belgische gewesten aan. Een echte „Benelux mantel” voor de Heldense standaardruiter.

En zo is dan weer het bewijs geleverd, dat dank zij de enorme steun van burgerij en autoriteiten de schutten van heden ten dage weer gekleed gaan in de fantastisch, warm aandoend en fleurrijke gildeuniformen van eeuwen geleden. De schutterijen weten zich thans gedragen door de warme sympathie en waardering van geheel Limburg en van ver daarbuiten. Moge het zo blijven!

Kleren maken de schutter

Als je met de gildebroeders in een taveerne bijeen zit, dan begin je pas goed te begrijpen, hoeveel waars er steekt in het gezegde: „de kleren maken de man”. Het zit hem niet alleen in het uiterlijk; ook innerlijk worden de mannen er een beetje anders dan anders door, wanneer hun leden zijn bekleed met hun schuttersgala's. Zij bewegen zich lossier en zwieriger. Zij voelen zich iets-of-wat mannen van de wereld, die gewend zijn in regentenkamers te vergaderen of als generaals in stafkwartieren belangrijke beslissingen nemen. Zij hebben hun titels en rangen en hun protocol: het is allemaal maar spel maar een serieus genomen spel, dat tijdelijk een bijzondere levensstijl met zich brengt.

Openstellen voor de ander

Uniform neemt verschillen weg

Als je met die gildebroeders bijeen bent, dan ervaar je de eigenaardige sensatie, dat een stukje zeventiende eeuws leven nooit opgehouden is te bestaan en een wonderlijk verdrag heeft gesloten met de twintigste eeuw. Tijd en de demon van onze dagen — speelt ineens geen rol meer. Het komt er nu alleen maar op aan de goede dingen des levens te genieten: het bier dat in de glazen schuimt, rookwolken uit pijp of feestsigaar, die de vergaderzaal vullen en het beleven van de broedersschap. Het uniform neemt allerlei hinderlijke verschillen weg. Allen zijn gelijkelijk aan dezelfde reglementen onderworpen en van één-ieder wordt verwacht, dat hij zijn hart zonder reserve zal openstellen voor de ander.

Er zijn rappe vertellers en dankbare luisteraars, welke laatsten niet minder belangrijk zijn dan de eersten, want een goed verhaal behoeft een goede aarde om er in te kunnen vallen.

Als de gildebroeders dan bekomen zijn van een verhaal, begint het volgende: de broeders brengen zwierig het glas naar hun lippen. Andere verhalen van andere vertellers volgen. Het schuttersleven zit vol wederwaardigheden. De twee advocaten van het Heldense schuttersgilde zien er uit als raadspensionarissen en een ander lid als Banning Cocq van de Nachtwacht van Rembrandt. Het is wonderlijk, zoals kleren de man maken, maar ook de geest van de gildebroeders. Men wordt deelgenoot van iets, wat men zoekt onder woorden te brengen, tot men het ineens weet; zo was het ook om bij de Deense sprookjeskoning ANDERSEN te lezen van de man, die een reis in het verleden maakte, met dit verschil dat hier in het gilde gelijktijdig het heden aanwezig is en wordt beleefd.

(wordt vervolgd)

de Gilde viert!

De Gilde viert zo luidt de aanhef van een heel oud vaderlands lied. Ja, de Gilde viert, al naar dat te pas komt, maar als de feestklanken zijn verstorven en de vendels opgeborgen, herneemt het leven van alledag zijn rechten, het leven met zijn risico's op velerlei gebied.

Zorg er voor, dat U daartegen zo veel mogelijk gedekt bent

en zoek deze dekking bij een instelling, die reeds een mensenleeftijd lang heeft bewezen, dat zij ieders vertrouwen verdient

Déze instelling:

VERZEKERINGEN

N. C. B.

Tilburg, Spoorlaan 50, Tel. 20084 (0 4250)

TRAPPIST *bier*

Bierbrouwerij "DE SCHAAPSKOOL" – Tilburg

GULF motoroliën en doorsmeervetten

volgens officiële smeerschema's voor alle merken tractoren en landbouwmachines

N.V. Oliehandel v.h. van Vollenhoven & Smulders

Degenen die hun abonnementsgelden over 1965 nog niet voldaan hebben, kunnen dit gelijk met hun nieuwe abonnement voor 1966 vereffenen. Dit kan **ALLEEN** door storting van f 6.— op gironummer 1139456 t.n.v. M. A. P. Adriaansen te Goirle. — Zij die hieraan niet voldoen, kunnen wij „de Gildetrom” niet meer toezenden.

Het Bestuur

Redactie, Administratie en Drukkers van de
Gildetrom, wensen alle Gildebroeders, Lezers
en Adverteerders

*een Gezegend Kerstfeest
en Voorspoedig Nieuwjaar*